

Goran | Robin
Episcopus | O'Wrightly

Szentek
kis hibával

Levelek Mátyás király korából

Kedves kishúgom!
Szerencsésen megérkeztem második nap estére Vázsonyba. Még jó, hogy nyár van, így a nap világította hosszan az utamat, igaz, melegítette is tisztességesen. Szerencsére az erdőben vezető úton volt árnyék bőven. Tiszta vizű patakot ugrottam át néhány helyen, de a kulacsomba is került onnan víz. Még aznap este megismerkedtem a Kinizsi úr futárjával, aki ezt a levelet eljuttatja hozzád. Megígérte, ha minden jól megy, hetenként, a futárszolgálat során viszi a leveleim is néked. Most nem írok többet, mert üstölést indul.

Küldöm szeretetölelésem:
Gergely

* * *

Kedves bátyámuram!
Sokat rimánkodtam az Úrhoz, találjon téged levelem egészségben és bőségben. Örömmel olvastam, hogy utadon jó szerencsével jársz. Legyen így, a mi Istenünk adjon

nektek biztonságos utazást. Itt mi- nálunk a vecsernye utánra maradt e betűvetésem, de amíg a gyertyám világít, nincs gondom az írással. Buzgóságos napra ébredtünk, mert holnap érkezik hozzánk egy novícia, így már nem én leszek a legifjabb itten. Reám lesz bízva a sorsa az első napokban, amíg meg nem szokik. Még egy kis levendulás medaliont is készítettem a fogadására, benne egy néki szánt igével a Szentírásból. Jómagam sem szűkölködöm, mind Urunk adományaiban, mind szorga- lomban bővelkedem.

Ám most a szoror anyánk, Eulália Zsuzsánna az ő jobbkezével, Valéria nővérrel körbejárja körletünket, hogy elmondjuk az esti imát és nyugovóra térjünk. Így levelemet hő szeretettel zárom, fogadd ölelésemet:

testvérhúgod,

Borka

* * *

Drága húgom, Borka!
Nagyon megörültem levelednek. Itt az új apátságban még minden a feje

tetején áll. Az, hogy olvasom soraid, nekem a boldogság. Az itteni szerze- tesrendi testvérek mind maguknak való emberek. Csak a közös imák és az étkezések tartják most még össze ezt a közösséget. Nem is tudom, kivel oszthatom meg a gondolataim, mert mindenki a renden belüli posztokra áhítozik. Nekem olyan mindegy, ki mit csinál, mert úgyis csak a kódexek másolása és az írogatás a dolgom. Állítólag Kinizsi uramnak majd kell egy írástudó, mert az előző íródeák- ját megölte egy török rab, miközben kiszabadult a börtönéből. Tudod, van itt kegyetlenség, de a jó Isten vigyáz mindannyiunkra. A török rabokat meg, úgy tudom, azért tartja az ura- ság, mert magas váltságdíjat remél- értük. Állítólag az apátság építését is ilyen váltságdíjakból fizeti. Meg hát bėjött ide ez az új módi. Azért, amiért azt a sok szép kódexet ké- szítik Mátyás királynál, így Kinizsi uram azt gondolja, majd az apátsá- gában is lesz egy-két szép példány. Ezért hát van itt papír bőven, és tudok neked írni minden héten, ha szívesen várod az írásaimat. Tudod,

a családból már csak mi ketten maradtunk, és a távolságot a leveleink fogják áthidalni. Persze, ha tudok, majd személyesen tiszteletemet teszem nálad, vagy szívesen veszem, ha te látogatsz meg engem. Mivel indul a futár, zárom a levelem, és küldöm szeretetölelésem.

Az Isten áldjon meg:
Gergely

Szeretett testvérem, Borka!

Kicsit aggódok, mert a futár nem látott visszafelé, és remélem, nem vagy beteg. Ezt a kis levelem most egy gyalult fazsindelyre írom, mert a papiros fogyóban az apátságánál. Megpróbálkoztunk a papírgyártással, de ahhoz egy különleges szita is kellene, az meg nincs. Így vagy túl lukacsosra, vagy esmeg túl vékonyra és egyenetlenre sikerülnek a lapok. Szerencsémre van itt egy stósz kidobott fazsindely, amit levelezésre tudok használni, csak kicsit meg kellett húzni gyaluval, hogy vékonyabb és tisztább legyen. Küldök neked a futárral is néhányat, hátha rajzolgatni támad kedved, vagy

levelet írni lesz rá érkezésed. Várom mielőbbi válaszod.

Szerető bátyád,
Gergely

* * *

Drága bátyámuram!

Sietve írok, ne aggódj érettem nagyon. Nem betegség, Istennek hála, ami időmtől elragadott, hanem az új leány, aki a Veronika Mária nevet kapta a keresztségben, bizony bőven ad tennivalót nekem. Én lettem az ő felvigyázója, minthogy a szoror mondani szokta: igen sok buzgóság szorult belém, ezért engem lefoglalni igyekszik. A novícia egyébiránt igen nemes lélek lehet, mert nem illik kérdezni, honnan való, sem hosszan beszélni véle. Jómagam is csak munkát adhatok a kezébe, és tanítgatom kézművességre két imádság vagy élelem között.

Hálásan köszönöm neked az ajándékodat, bár nem tarthatom meg. A szoror megtalálta nálam őket, és azonnal be kellett néki szolgáltatnom mindet Urunk kegyelméért és a kolostor szolgálatára. Azért egyet

bedugtam a fekhelyem és a fal közé,
leplezve, aztán mostan (a vecsernye
és az esti ima között) arra írom gyors
leveletem. Reménykedem benne,
hogy téged is Urunk irgalmában
talál,

szeretettel ölel húgod:

Borka

* * *

Kedves kishúgom!

Köszönöm, hogy futárfordultával tud-
tál írni. Kicsit mindig aggódom érted,
mert már csak te maradtál nekem a mi
családunkból. Arra gondolok, milyen
gyorsan elteltek a kolozsvári évek,
és a jó Isten által utat mutatva ho-
gyan vetődtünk el ide, a Dunántúlra.
Mindennek bizonyossággal megvan
az oka, és a sorsunk valahol le van
írva, csak mi türelmetlenek vagyunk,
és sokszor nem azt a jövőt képzeljük
magunknak, amivel megáldott ben-
nünket a sors. Nem nagy távolságra
vagy tőlem, de ez nekem mégis olyan,
mintha a földkerekség vagy -síkság
másik oldalán lennél.

Hozzám is eljutottak azok a tanok,
hogy a természet lágy öle az kerek, és
nem lapos, ahogy régebben beszéltek
róla. Persze, hagyom ezeket az isten-
káromló eszméket, és odafigyelek,
mit írok, mert ki tudja, olvassa-e más
a gondolataim. Tudod, azt nem bánom,
ha te olvasod vagy az angyalok lát-
nak a fejembe, de az bajjal járna, ha
egy inkvizítorféle valamit félreértene.
Odalenne akkor a szerzetesi munkám.
Pedig azért tanultam írni és olvasni,
hogy műveljem a gondolatok és a sza-
vak rögzítésének mesterségét.

Van egy jó hírem is. Budáról nagy
papírszállítmány érkezett, és most
bőven el vagyunk látva vele. De ér-
kezett még két üres bőrkötésű kódex-
forma, amit vélhetően majd velünk
akarnak szép mives betűkkel meg-
tölteni. Szeretnék még sokat írni, de
a futár sürget, és Kinizsihez is be kell
mennem a várba valamit felolvasni.
Kérlek, figyelj az egészségedre!

Szeretettel ölel bátyád,

Gergely

* * *

Szeretett bátyámuram!

Hálát adok a mi Krisztus urunknak, hogy megtartja egészségben a szolgálóleányát, mert a kolostorunkban jóféle füvekből és szőlőnedvből készítünk életserkentő elixírt magunknak. Ebből veszek magamhoz minden pitymallatkor egy-egy kalánnal, és messzire űzi a kórságok minden démonát. Reményelem, néked is juttat az Isten kertje ilyen gyógyitalt, úgy-e? Amerre a te utad vitt, ott most bizonytalán igen hideg van, aggódik szívem az én testvérem jólétéért.

Te vagy egyetlen bátyámuram, akinek leírhatom, mi történt a mai nap velem. Bizony nehéz dolgom van az új novíciával, aki az én gondomra nagyon bízva. Bár én teljeséggel odaszánom magam az ő lelki üdvéért és hogy a megszokását itt jobbíthassam, de ma a szorornál bepanaszolt engem. Nem tettem egyebet, mint elkonzultam azt a fülönfüggőt, amit a vánkosa alá akart rejteni. Hiszen amúgy sem tarthat ily dolgot magánál Krisztus urunknak egy menyasszonya sem.

Mert mit mond az Írás? Fülünknek legszebb ékessége az Isten Igéje legyen. Az estve oda szándékoztam adni Eulália főnövének a függőt, de Veronika nem átallotta azt állítani, hogy én azt elloptam. Ne haragudj reám, amiért ezzel traktállak, de igen megkönnyebbült a szívem, amint leírhattam... A mi Urunk könyörüljön rajtam érte!

Sebtiben le is zárom a leveletemet, mert hallom, vendég jött a kolostorba: a hírnök, aki a leveleket elvívendő. Légy áldott és fogadd szereteteli ölelésem:

jó húgod (aki sosem lopna semmit, nemhogy függőt, lelkemet lássa az Istenünk),

Borka

* * *

Kedves drága kishúgom!

Ne lepődj meg, hogy megint gyalult fazsindelyre írom a leveletem. A főapát elzárta a papírt, és csak egyenként adagolja a szerzetesi munkához. A kódexből meg nem tudok kitépni lapot, mert

az olyan, mintha megszenségteleníteném az írás művészetét. Így maradt a fazsindely a levelezésre. Aprócska betűkkel elég sokat rá lehet róni, főleg, ha mind a két oldalára írok.

Itt a tintával is fukarul bánnak, de ezzel rajtam nem fognak ki, hiszen van erre egy különleges bokor, aminek a bogyóját begyűjtöttem, és mint látod, ezt használva nem is fakul meg az írás, pedig a faanyag igen el tudja szívni a tinta nedveségtartalmát. Elnézésedet kérem, ha egy-egy betű olyan furcsán van írva, de gyertya mellett, a sötétben írom levelem.

Visszakanyarodva a főapátra, biztos valami üzelmet folytat a kolostor eszközeivel, azért nem enged mindenkit a raktárba. Pedig van itt támogatás bőven, hiszen Kinizsi urunk sok török fogoly visszaváltásából tetemes összeget ad a mi működésünkre. Nekem is azért kellett az urasághoz mennem, mert egy fogolykiváltó levelezést kellett felolvasnom, és utána megírnom helyben a választ, amit Kinizsi diktált.

Hiába nem tudnak ezek az urak írni és olvasni, azért megvan a magukhoz való eszük. Furfangosak és harciasak. Mikor mentem be a várba, akkor is ott verték egymást valami karókkal. Lehet, azzal helyettesítették a kardot.

Írtad nekem, van egy jó főzet, amivel tudod magad kúrálni ebben a hidegebb időben. Ha tudsz, küldjél belőle. Ha nem tudsz küldeni, akkor írd meg a receptjét nekem, és megpróbálom elkészíteni.

Megvádoltatásod szerintem a sors figyelmeztetése. Hagyd azt a novíciát, és kérd, helyezték másik szobába. Mindannyian Isten gyermekei vagyunk, de tudod, sok embertársunk csak látzatában vallásos. Vannak, akik olyan képet mutatnak magukról, amit elvár tőlük a hívő világ, de belül nem azok. Az a novícia is csak képmutató lehet. Amikor más bűne miatt neked kell veze-
kelned, ez vélhetően Isten akaratá, hogy alázatosabbá formáljon. De az alázatosságnak sem szabad megalázónak lennie.

Jelenleg egészségbelileg nálam minden rendben. Igaz, éjjel már hidegek a cellák itt a kolostorban, de sokszor az étkezőben, a kandalló közelében felejttem magam, és ott olvasom a Szentírást. Így is szoktam elaludni, Isten Igéjét olvasva. Istennel alszom és kelek, és ő gondoskodik rólam. Gondolj arra, hogy ez a gondoskodás. Még ha nehéz is érzékelni, az Úr a lelkedről gondoskodik, és nem a testről. Ha a lélek erős, a test is az lesz általa. A szeretet pediglen, amit itt küldök a levelemben, erősítsen meg a hitedben és a szeretetedben. Amint tudok, megint írok, és öleléssel várom válaszod.

Szerető testvéred,
Gergely

* * *

Drága testvérbátyám!
Csak kutyafuttában írhatok néked, de mindenképpen hallatni szeretnék magam felől. A levelemmel egy fiola gyógyitalt is küldök.

Sajnos a pontos receptet nem tudhatom, a szoror és a kanonokasszony hétpecsétes titokként őrzi, még tán a mi Urunknak sem árulná el. Annyi bizonyos: ürömcserje levele, csodagomba gyökere, kendermag olaja, erdei bogyók töreke és aloé vera nedve is van benne. Ízleld meg, és hátha megalítod, mi lehet valójában a szercseppszáma, hogy te is elkészíthesd.

De ezt is őrizzük titokban, mert az a Veronika leány, Isten bocsássa meg, de igen alamuszi. Mikoron a cellám mélyén írok, sokszor rejtve, imába hajtott fővel, ő, ha teheti, a falunkon közös légrostélyon át leskelődik, úgy kell imádságra utasítanom. Nagy irgalmasságot kérek az Úrtól, igen nagyot, el ne veszítsem zsenge türelmemet iránta. Istennek hála, nem zártak karcerbe azért, de csak kis híja volt, amiért késve adtam oda a főnővérnek a fülönfüggőt. Veronikát azonban nem büntették meg, hiszen még csak jérce a kolostorban.

Hát biz' igazad van, drága bátyámuram, azért kaptam őt feladatul, hogy a mi Krisztusunkat hívebben szolgálhassam, és képére mind jobban formáltathassam. És ő biz igen sokat szenvedett...! Hát ki volnék én, ha ne szenvedtetnék magam is?

Légy áldott és egészséges, adjon a mi Urunk erőt, öllelek szeretetben:

húgod,
Borka

* * *

Drága egyetlen testvérem, Borka! Már készült egy levél neked, de azt a főapát meglátta és elkobozta, pedig csak egy zsendelyre róttam. Nemigen írtam benne sokat, csak annyit, hogy kicsit megfáztam, és a miseborral kúráltam magam az egyik este, hátha az kigyógyít gyorsan a nyavalyámból. Meg is ittam három litert, és az segített, mert úgy kiizzadtam tőle, hogy a betegség elmenekült a testemből. Ellenben azt az előző levelemet

bizonyítékként elkobozta a főapát, és büntetést akar rám, mert lopom a misebort. De hát nem is lopom, mert mint Jézus urunk, mi is vízből csinálunk néha bort. Bár azt csak eladásra, de hát ilyen ez a kolostori gazdálkodás. Na mindegy, lehet, meg leszek büntetve, de az emberi penitencia semmit se ér, ha Isten védelmét élvezed.

Remélem, ez a levelem már eljut hozzád és egészségben talál. Írás közben meg nagyot húzok a főzetből, és két kortyra meg is iszom, azt hiszem. Ez igen jó, ha tudsz, legközelebb egy flaskával küldjél.

Mi itt a kolostorban a szalmából is tudunk szeszt készíteni, de azt nem igazán ajánlom senkinek belső kezelésre. Az illet inkább csak a sebek és bőrbajok kezelésére lehet használni. A miseborból is azért ittam sokat, mert az igazi jó borban nemcsak az igazság, de az egészség is ott van. Nemcsak a nyavalyát, hanem a rosszkedvet is elűzi.

A főapát meg intézkedhet bármit, ő se különb nálunk. Neki

az orrára is kiül, hogy jókat iszogathat, mert mindig olyan pozsgásos az orra és savanyú a lehelete. Jól van, tudom, kis borral lehet fertőtleníteni a vizet. Habár ennek a fordítottja is történik, amikor vízzel szaporítják a bort, de ez csak eladáskor meg vendégek fogadásakor ajánlott.

Kishúgom, tudod, te vagy a mindenem. Az Isten szent ege alatt mi ketten szinte egyek vagyunk. Remélem, nemsokára nemcsak levelet küldök, hanem meg is látogatlak. Írd majd, mire van szükséged, és az én szerény módomban meg fogom azt teremteni neked.

Remélem, ez a misebor miatti büntetés nem lesz kegyetlen, és hamar el is felejtik. A főapát is megéri a pénzét. Szerintem nem egy szent helyről szalasztották, hanem valami uraság leszarmazottja lehet, akit egyházi státuszba menekítettek.

Le merem ezeket írni, mert ha megint elolvasnák az Isten igazságát, hát olvassák csak az írásaimban! Olyan a mi életünk, mint

a gazdagon terített asztal a szegényeknél. Van eledel, csak szellemi, és van ital is, csak legyen megszentelve. Igaz, ha szenteltvizet iszunk, az is jó egypár nyavalyára. Még a botütés is gyorsabban gyógyul tőle. Bár amióta szent életet élünk, azóta nincs bot a hátamon. Inkább a kezemben vagyon, amolyan pásztorbot, ami a szerzeteseknek tekintélyt ad. Igaz, nyájam nincsen, de a regulázó már megvan hozzá. De nem is kell nyáj, mert az csak gondot szül. Ahely' t inkább legyen sok okos gondolat, amit a kódexekbe beleírunk. Jegyezzük le a múlt hőseinek történelmét, a históriákat, vagy alkossunk szentekről verseket. Ó, és járjunk sűrűn eukarisztiára, mert ott a bor és a kenyér. Azt mondom, Krisztus testét egyben kell magunkhoz venni, de úgy a jó, ha a borral nem fukarkodunk.

Záromislevelem, kedveshúgom. Az Isten áldása legyen veled, és tudd, gondolataim sokszor nálad járnak, amikor imádkozom.

Szerető bátyád,
Gergely

* * *

Szeretett bátyámuram!

Immár hálásan köszönöm az imákat, úgy leszen, meghallgatásra talál. Mintha egy kaptafára történt volna, Veronika Mária rajtakapott egy éjjel, amint a pincében az esti ima után lappangott. Ott van nekünk is a szentelt bor az Urunk oltárához, gyakorta jönnek érte a szomszédos falubeli barátok, kipótlandó az övéiket. No, hát nem is kellett a kis novíciának audienca Krisztus urunkhoz, vérré vált benne a bor. Prudencia nővér talált rá fekve az egyik hasas hordó mellett. Minő szégyen! A vasárnapi szentmise előtt mindenképpen gyónnom is kell, mert én biza nagyon kinevettem szegény kis leánykát. No, nem Prudenciát, egek! Veronikát, jó Urunk, bocsásd meg!

Hanem mégis csak rendeződött az isteni igazság ereje, mivel igen csak bánkódott a szívem, amiért a szoror engem feddett meg a buta fülönfüggő miatt. Meg is fenyegetett, egészen Miklós napjáig nem

írhatok néked levelet, ha még egyszer ilyen előfordul. De most ezzel szegény Veronikát pirongatták meg, három napi setét karcemben lakást kapott szentenciául, és talán Miklós napjáig is takaríthatja a zárda éjjeliedényeit, de egy hónapig bizonyosan.

Töredelmesen megvallom neked, mint leghőbb bizalmasomnak, a lelkem furkál a nevetésemért, és biz' szánom is szegényt a penitencia miatt. De már neki kísértése nem leszen a borra, mert a főnövér meghagyta: tüstént minden hordót vigyenek a szomszédos faluba az utolsó dongáig, még a kutyák is felnyalják az utolsó csepp bort utána, amiért inni merészelt.

Ha már így szóba kerítettük, nagyon szívesen és boldogan küldetek neked a gyógyitalból, nehogy valami rusnya kórság támadjon meg. Hiszen nékem is egyetlen fivérem vagy, aki nélkül csak az Úr az én támaszom, de ő mindörökké.

Szeretettel öllelek és várom válaszod:

hű testvérhúgod, Borka